

IV

(Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom)

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 9 października 2009 r.

w sprawie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) do ułatwienia przejścia na energooszczędną i niskoemisyjną gospodarkę

(2013/105/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 211,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W kwietniu 2006 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły dyrektywę w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych⁽¹⁾, ustalając ramy dla środków pozwalających na uzyskanie oszczędności energii w sektorach odbiorców końcowych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji.
- (2) Krajowe plany działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej wymagane na mocy dyrektywy 2006/32/WE odgrywają kluczową rolę w planowaniu i sprawozdawczości w odniesieniu do wdrażania krajowych środków w zakresie efektywności energetycznej, z wyjątkiem systemu handlu uprawnieniami do emisji. W swoich pierwszych planach działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej szereg państw członkowskich UE ogłosiło zamiar wykorzystania potencjału TIK w zakresie oszczędności energii⁽²⁾.
- (3) W październiku 2006 r. Komisja przyjęła komunikat „Plan działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii: Sposoby wykorzystania potencjału”⁽³⁾, w którym podkreśliła potrzebę wprowadzenia zmian mających na celu modyfikację wzorców zachowań społeczeństw europejskich, która pozwoli na zużywanie mniejszej ilości energii przy jednoczesnym utrzymaniu tej samej jakości życia.
- (4) W związku z tym w marcu 2007 r. Rada Europejska potwierdziła cel zmniejszenia o 20 % unijnego zużycia energii w porównaniu z prognozami na 2020 r. i poparła cel ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 20 % do 2020 r. Dostrzegając związek między zużyciem energii i emisjami dwutlenku węgla, Rada wezwała również do prac nad zrównoważoną polityką unijną w dziedzinie klimatu i energii. Oczekuje się, że ograniczenie o 20 % unijnego zużycia energii spowoduje znaczne oszczędności kosztów i przyniesie duże korzyści dla środowiska.
- (5) W styczniu 2008 r. Komisja przyjęła komunikat „20 i 20 do 2020 r. Szansa Europy na przeciwdziałanie zmianom klimatycznym”⁽⁴⁾, w którym zaproponowała szeroki pakiet konkretnych wniosków wykazujących, że uzgodnione cele związane ze zmianami klimatu są wykonalne pod względem technicznym i ekonomicznym oraz że stwarzają one wyjątkowe możliwości tysiącom przedsiębiorstw europejskich. Wnioski te zostały zatwierdzone przez Radę Europejską⁽⁵⁾ i Parlament Europejski w grudniu 2008 r.
- (6) W maju 2008 r. Komisja przyjęła komunikat „Poprawa efektywności energetycznej przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych”⁽⁶⁾, w którym potwierdziła, że technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) mogą zapewnić efektywne kosztowo środki umożliwiające zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze przemysłowym i wśród społeczeństwa obywatelskiego.
- (7) W lipcu 2008 r. Komisja przyjęła komunikat dotyczący planu działania na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej⁽⁷⁾, którego wnioski miały na celu poprawę ekologiczności produktów na każdym etapie ich cyklu życia oraz zwiększenie zapotrzebowania na bardziej zrównoważone produkty, przy jednoczesnym zachęcaniu przemysłu unijnego do wykorzystania możliwości w zakresie innowacji.
- (8) W celu wsparcia planu działania na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej oraz w oparciu o powiązany mandat wynikający z komunikatu „Zintegrowana polityka produktowa – podejście oparte na cyklu życia produktów w środowisku”⁽⁸⁾ Komisja opracowuje poprzez Wspólne Centrum Badawcze podręcznik⁽⁹⁾ dotyczący obliczania i analizy oddziaływania produktów i procesów na środowisko w całym cyklu życia, z uwzględnieniem emisji dwutlenku węgla i efektywności energetycznej.

⁽⁴⁾ COM(2008) 30.

⁽⁵⁾ Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 11 i 12 grudnia 2008 r. – konkluzje prezydencji, 17271/1/08 REV 1, 13 lutego 2009 r.

⁽⁶⁾ COM(2008) 241.

⁽⁷⁾ COM(2008) 397.

⁽⁸⁾ COM(2003) 302.

⁽⁹⁾ Podręcznik dotyczący międzynarodowego systemu referencyjnego w odniesieniu do cyklu życia (The International Reference Life Cycle Reference System (ILCD)) oraz sieć danych dodatkowych. <http://lct.jrc.ec.europa.eu/eplca/deliverables/international-reference-life-cycle-data-system-ilcd-handbook>

⁽¹⁾ Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 64.

⁽²⁾ Zgodnie z syntezą pełnej oceny krajowych planów działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej opublikowaną pt. „Dalsze wspólne działania na rzecz oszczędności energii”, SEC92009)89 wersja ostateczna, wymaganą na mocy dyrektywy 2006/32/WE.

⁽³⁾ COM(2006) 545.

- (9) W listopadzie 2008 r. Komisja przyjęła europejski plan naprawy gospodarczej⁽¹⁾ mający na celu szybszy powrót do wzrostu gospodarczego, w którym podkreśliła potrzebę inwestowania w najbliższej przyszłości w efektywność energetyczną i czyste technologie. Aby wdrożyć ten plan, Komisja zaproponowała w komunikacie „Inwestowanie w przyszłość Europy”⁽²⁾ pakiet środków, które mają skierować wsparcie finansowe w stronę sektora energetycznego i szerokopasmowych sieci o wysokiej prędkości.
- (10) W ramach europejskiego planu naprawy gospodarczej Komisja stworzyła partnerstwa publiczno-prywatne mające za zadanie prowadzenie dalszych prac nad ekologicznymi technologiami i infrastrukturą inteligentnej energii w budownictwie, sektorze produkcji i transporcie: odpowiednio inicjatywy „energooszczędność budynków”, „fabryki jutra” i „ekologiczne samochody”.
- (11) W grudniu 2008 r. Komisja przyjęła w ramach inicjatywy dotyczącej transportu ekologicznego plan działania na rzecz wdrażania inteligentnych systemów transportowych w Europie oraz wniosków w sprawie dyrektywy ustanawiającej ramy wdrażania inteligentnych systemów transportowych w dziedzinie transportu drogowego oraz ich interfejsów z innymi rodzajami transportu⁽³⁾. Komisja zaproponowała konkretne środki mające przyspieszyć wprowadzenie inteligentnych systemów transportowych w celu zwiększenia efektywności energetycznej w dziedzinie transportu.
- (12) Zużycie energii przez sprzęt i usługi TIK stanowi ok. 8 % zużycia energii elektrycznej w UE i jest źródłem ok. 2% emisji dwutlenku węgla⁽⁴⁾. Dyrektywa 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię⁽⁵⁾ ustanawia unijne przepisy dotyczące wprowadzania na rynek produktów wykorzystujących energię, w tym produktów TIK, w odniesieniu do ich efektywności energetycznej i ekologiczności przez cały cykl życia. Dyrektywa oferuje również branży możliwości podejmowania dobrowolnych inicjatyw.
- (13) W komunikacie w sprawie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) do ułatwienia przejścia na energooszczędną i niskoemisyjną gospodarkę⁽⁶⁾ Komisja podkreśliła niewykorzystany potencjał sektora TIK w zakresie systematycznego doskonalenia swojej działalności (w tym w odniesieniu do działalności operacyjnej i produkcyjnej, świadczenia usług i zarządzania łańcuchem dostaw).
- (14) Wyniki konsultacji społecznych⁽⁷⁾ opublikowane we wrześniu 2009 r. potwierdziły, że przedsiębiorstwa stosują obecnie różne strategie w celu poprawy efektywności energetycznej i ekologiczności. Skoordinowane podejście mogłoby umożliwić lepsze eksponowanie możliwości i skoncentrowanie inwestycji, przynosząc w ten sposób korzyści gospodarcze całej branży oraz przyczyniając się jednocześnie do osiągnięcia celów w zakresie efektywności energetycznej.
- (15) Niezwykle ważne w działalności sektora TIK jest wyznaczenie ambitnych celów w zakresie poprawy efektywności energetycznej i ekologiczności. Postępy w realizacji tych celów powinny być możliwe do zmierzenia i zweryfikowania. Cele powinny być aktualizowane, gdy tylko dostępne będą bardziej wiarygodne dane bazowe. Sektor TIK wyraził zainteresowanie powołaniem forum TIK na rzecz efektywności energetycznej (ICT4EE), które prowadziłoby prace nad przyjmowaniem i wdrażaniem ram mających służyć pomiarowi zużycia energii i śladu węglowego, wyznaczaniu celów i ocenianiu postępów.
- (16) Dla celów niniejszego zalecenia, sektor TIK oznacza przemysł wytwórczy TIK, branżę handlową TIK oraz branżę usługową TIK, zgodnie z definicjami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju⁽⁸⁾.
- (17) Szacuje się, że dzięki bazującym na TIK innowacjom w innych sektorach łączna emisja dwutlenku węgla może zostać ograniczona do 2020 r. o ok. 15 %⁽⁹⁾. Przewiduje się, że TIK umożliwią w perspektywie krótkoterminowej znaczne zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze budownictwa, logistyce oraz w sferze końcowego zużycia energii.
- (18) Sektor TIK jest w stanie dostarczyć narzędzi służących symulacji, modelowaniu, analizie, monitorowaniu i wizualizacji, niezbędnych dla ułatwienia całościowego podejścia do projektowania i eksploatacji budynków, uwzględniającego wiele czynników mających wpływ na zapotrzebowanie na energię. Przeszkodą dla inwestycji jest brak ogólnosektorowych, wiarygodnych i przejrzystych metod ilościowego określania i śledzenia oszczędności energii i kosztów w czasie, które w idealnej sytuacji stanowiłyby podstawę strategii i narzędzi związanych z projektowaniem.
- (19) Branża logistyki i transportu w dużym stopniu wykorzystuje TIK do realizacji i optymalizacji wszystkich swoich operacji, zwłaszcza w zakresie wymogów dotyczących transportu i składowania. Sektor ten jest w związku z tym dobrze przygotowany do objęcia wiodącej roli w zakresie optymalizacji zużycia energii i śladu węglowego, których źródłem są ich usługi, oraz w zakresie przekazywania klientom stosownych informacji.

(1) COM(2008) 800, Europejski plan naprawy gospodarczej.

(2) COM(2009) 36.

(3) COM(2008)886, Plan działania na rzecz wdrażania inteligentnych systemów transportowych w Europie oraz COM(2008)887 Wniosek w sprawie dyrektywy ustanawiającej ramy wdrażania inteligentnych systemów transportowych w dziedzinie transportu drogowego oraz ich interfejsów z innymi rodzajami transportu.

(4) Badania Bio Intelligence „Wpływ TIK na efektywność energetyczną”

(5) Dz.U. L 191 z 22.7.2005, s. 29.

(6) COM(2009) 111 wersja ostateczna.

(7) Konsultacje społeczne dotyczące działań technologii informacyjno-komunikacyjnych na rzecz społeczeństwa niskoemisyjnego, 30 marca - 14 czerwca 2009 r.

(8) OECD Guide to Measuring the Information Society, (Przewodnik OECD dotyczący pomiaru rozwoju społeczeństwa informacyjnego), zmieniony w lipcu 2009 r. www.oecd.org/sti/measuring-infoeconomy/guide.

(9) SMART 2020: Umożliwienie niskoemisyjnej gospodarki w erze informacyjnej (SMART 2020: Enabling the low carbon economy in the information age), sprawozdanie The Climate Group w imieniu Global eSustainability Initiative (GeSI).

- (20) W sektorach budownictwa oraz transportu i logistyki stwierdzono już potrzebę stosowania porównywalnych metod pomiaru efektywności energetycznej i emisji dwutlenku węgla i podjęto nad tym prace. Wspólne metody powinny służyć do dostarczania wiarygodnych danych, a TIK powinny być tworzone na ich podstawie.
- (21) Partnerstwa międzysektorowe powinny przyspieszyć opracowanie i powszechne wdrożenie rozwiązań opartych na TIK do celów monitorowania i mierzenia zużycia energii i emisji dwutlenku węgla oraz zarządzania nimi w energochłonnych działaniach, przyczyniając się w ten sposób do stworzenia rzetelnej bazy na potrzeby decyzji dotyczących oszczędności energii i redukcji emisji.
- (22) Inteligentne systemy pomiarowe mogą umożliwić przepływ informacji w czasie rzeczywistym oraz zapewnić nowe obwody sterowania, a przez to przyczynić się do lepszego zarządzania energią elektryczną i jej kontrolowania oraz wpłynąć na końcowe zużycie energii przez konsumentów (zwłaszcza gdy po dokonaniu pomiaru energii klient otrzymuje rachunek zawierający szczegółowe informacje). Kilka państw członkowskich wprowadziło prawny obowiązek wprowadzenia inteligentnych systemów pomiarowych lub rozważyło wprowadzenie takiego obowiązku. Uzgodnione działanie państw członkowskich mające na celu określenie minimalnych specyfikacji funkcjonalnych inteligentnych systemów pomiarowych powinno zapobiec powstawaniu barier technicznych i zagwarantować interoperacyjność oraz umożliwić wprowadzanie innowacyjnych aplikacji TIK zarządzających końcowym zużyciem energii.
- (23) Inteligentne systemy pomiarowe i inteligentne sieci stanowią ważne elementy służące uzyskaniu maksymalnej oszczędności energii w budynkach, szerokiemu stosowaniu pojazdów elektrycznych, uzyskaniu efektywnych dostaw i przesyłu energii oraz integracji odnawialnych źródeł energii. Aplikacje i usługi powstałe w wyniku zastosowania inteligentnych sieci i systemów pomiarowych przyczynią się prawdopodobnie do powstania nowych sektorów działalności gospodarczej obejmujących podmioty z sektora energii i TIK. Obok programów pilotażowych i innych inicjatyw należy rozważyć warunki sprzyjające powstawaniu nowych rynków.
- (24) Dla celów niniejszego zalecenia dematerializację TIK należy rozumieć jako zmniejszanie zapotrzebowania na fizyczny sprzęt, które charakteryzuje świadczenie usług elektronicznych. Dematerializacja ma szczególne znaczenie dla zamówień publicznych w dziedzinie TIK. Można ją osiągnąć poprzez optymalizację wykorzystania istniejących zasobów fizycznych, optymalizację konfiguracji systemów TIK, oraz przez zapewnienie braku ograniczeń kontraktowych lub technicznych w przypadku rozszerzeń lub aktualizacji istniejących systemów.
- (25) Na wszystkich szczeblach administracji rządowej istnieje gotowość do zaangażowania się w działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji dwutlenku węgla. Świadczą o tym konsultacje społeczne, o których mowa w motywie 14. Rola TIK w osiągnięciu tych celów jest również przedmiotem prowadzonych obecnie inicjatyw organów publicznych w całej Europie. W celu zapewnienia spójności między podejmowanymi środkami, wykorzystania pozytywnej synergii i stworzenia korpusu wiedzy wynikającej z wymiany doświadczeń, niezbędna jest skuteczna współpraca administracji państw członkowskich na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.
- (26) Szacuje się, że dzięki powszechniejszemu stosowaniu aplikacji takich jak internetowe usługi i aplikacje publiczne oraz zaawansowane technologie interaktywne łączne zużycie energii na świecie mogłoby zmniejszyć się do 2020 r. o co najmniej 1-2 %⁽¹⁾. Aby UE mogła osiągnąć takie oszczędności na znaczną skalę niezbędne jest powstanie infrastruktury szerokopasmowej obejmującej całą Europę.
- (27) Żadna organizacja ani grupa zainteresowanych podmiotów nie jest w stanie skutecznie działać pojedynczo. Wspólne działanie wielu organizacji, zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego, w tym poprzez partnerstwa na szczeblu miast i regionów, może zapoczątkować systemowe zmiany w całym społeczeństwie. Komisja pragnie ponadto zachęcić do wymiany najlepszych praktyk dotyczących wykorzystywania rozwiązań TIK w celu zwiększania efektywności energetycznej.
- (28) Osiągnięcie rzeczywistych postępów wymaga zaangażowania na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. W związku z tym krajowi, regionalni i lokalni decydenci w państwach członkowskich powinni potwierdzić swoje pełne zaangażowanie w terminowe wprowadzenie w życie środków przedstawionych w niniejszym zaleceniu,

NINIEJSZYM ZALECA, aby sektor technologii informacyjno-komunikacyjnych

w celu ograniczenia rosnących emisji dwutlenku węgla oraz zwiększenia możliwości odegrania przez TIK głównej i kluczowej roli w przejściu na energooszczędną i niskoemisyjną gospodarkę,

- (1) zobowiązał się do podjęcia stopniowego procesu dekarbonizacji prowadzącego do wymiernej i weryfikowalnej redukcji energochłonności i emisji dwutlenku węgla ze wszystkich procesów związanych z produkcją, transportem i sprzedażą sprzętu i składników TIK;
- (2) uczestniczył za pośrednictwem stowarzyszeń sektorowych w działaniu, które zostanie podjęte przez Komisję Europejską w celu:
  - (a) stworzenia ram służących pomiarowi efektywności energetycznej i ekologiczności, w odniesieniu do których sektor powinien dostarczyć dane bazowe do 2010 r.;
  - (b) przyjęcia i wdrożenia służącej temu celowi wspólnej metodyki do 2011 r.;
  - (c) określenia do 2011 r. celów dotyczących efektywności energetycznej, które miałyby przekroczyć cele unijne na rok 2020 do 2015 r.;
  - (d) stworzenia mapy drogowej w ciągu trzech miesięcy od przyjęcia niniejszego zalecenia, a następnie sporządzenia sprawozdań rocznych;

⁽¹⁾ SMART 2020: Umożliwienie niskoemisyjnej gospodarki w erze informacyjnej (SMART 2020: Enabling the low carbon economy in the information age), sprawozdanie The Climate Group w imieniu Global eSustainability Initiative (GeSI).

- (3) współpracował z Komisją Europejską i innymi stosownymi organami publicznymi i organizacjami międzynarodowymi w celu stworzenia ram audytu i weryfikacji pozwalających na ocenę, czy i w jaki sposób poszczególne przedsiębiorstwa osiągną cele w zakresie ograniczenia energochłonności i emisji dwutlenku węgla;
- (4) w bliskiej współpracy z sektorem budownictwa określił rozwiązania TIK pozwalające na zwiększenie efektywności energetycznej i ekologiczności nowych i istniejących budynków oraz ulepszenie praktyk budowlanych i remontowych, prowadzące do stworzenia wspólnej mapy drogowej służącej przyjęciu tych rozwiązań na szeroką skalę;
- (5) w bliskiej współpracy z sektorem budownictwa szukał rozwiązań w celu usunięcia barier w szerszym stosowaniu narzędzi TIK w zakresie modelowania i symulacji oraz innych stosownych aplikacji ułatwiających przestrzeganie stosownych ram prawnych dotyczących efektywności energetycznej budynków;
- (6) w bliskiej współpracy z sektorem transportu i logistyki określił rozwiązania TIK pozwalające na zwiększenie efektywności energetycznej i ekologiczności usług tego sektora, prowadzące do stworzenia wspólnej mapy drogowej służącej przyjęciu tych rozwiązań na szeroką skalę, w sposób skoordynowany z pracami prowadzonymi w ramach planu działania na rzecz wdrażania inteligentnych systemów transportowych;
- (7) w bliskiej współpracy z sektorem transportu i logistyki sporządził projekt systematycznych ram w celu dostarczania wszystkim potencjalnym użytkownikom wyczerpujących, porównywalnych i wiarygodnych danych dotyczących zużycia energii i emisji dwutlenku węgla wynikających z działalności i usług transportowych i towarowych.
- NINIEJSZYM ZALECA, ABY PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE
- w celu zapewnienia pełnej spójności polityki TIK z krajowymi, lokalnymi i regionalnymi dążeniami do przejścia na energooszczędną i niskoemisyjną gospodarkę,
- (8) za pośrednictwem właściwych organów krajowych:
- (a) najpóźniej do końca 2010 r. ustaliły wspólną minimalną specyfikację funkcjonalną inteligentnych systemów pomiarowych, dostarczającą konsumentom lepszych informacji na temat zużycia energii i lepszych metod zarządzania tym zużyciem;
- (b) najpóźniej do końca 2012 r. ustanowiły spójny harmonogram udostępniania użytkownikom końcowym inteligentnych systemów pomiarowych.
- (9) przyjęły i wdrożyły praktyki dotyczące zamówień publicznych wykorzystujące zapotrzebowanie sektora publicznego do promowania dematerializacji towarów i usług TIK;
- (10) na wszystkich szczeblach administracji ułatwiły stosowanie odpowiednich narzędzi TIK pozwalających na lepsze zrozumienie skutków różnych opcji politycznych oraz na uniknięcie negatywnych skutków ubocznych wynikających z interakcji pomiędzy nimi;
- (11) zachęcały do stosowania symulacji i modelowania w zakresie energii w kształceniu i szkoleniu specjalistów w krytycznych sektorach, w szczególności:
- (a) architektów, budowniczych i instalatorów;
- (b) audytorów energetycznych;
- (c) osób zatrudnionych w logistyce i transporcie towarów lub osób;
- (d) osób pełniących funkcje w zakresie usług publicznych, planowania i polityki.
- (12) za pośrednictwem organów krajowych, regionalnych i lokalnych stosowały i w stosownych przypadkach modernizowały strategie wprowadzania niezawodnej infrastruktury szerokopasmowej o wysokiej prędkości, aby ułatwić monitorowanie zużycia, dystrybucji i produkcji energii, w tym energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, oraz zarządzanie powyższymi procesami, jak również ułatwić wprowadzenie ogólnospółnotowych systemów takich jak inteligentne systemy pomiarowe, inteligentne sieci i inteligentne miasta.
- (13) niezależnie od obowiązku przewidzianego w art. 3 ust. 11 i załączniku I.2 do dyrektywy 2009/72/WE dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej⁽¹⁾, angażowały wszystkie stosowne zainteresowane podmioty w działania pilotażowe i demonstracyjne na dużą skalę dotyczące inteligentnych systemów pomiarowych i inteligentnych sieci, w celu budowania zgody w odniesieniu do wymogów związanych z przyszłymi innowacjami opartymi na TIK;
- (14) za pośrednictwem krajowych, regionalnych i lokalnych organów korzystały z otwartych platform cyfrowych w celu ułatwienia zintegrowanego podejścia do miejskiego planowania przestrzennego i świadczenia usług publicznych, wsparcia wymiany wiedzy, stworzenia katalogów najlepszych praktyk oraz prowadzenia łatwo dostępnych baz informacji;
- (15) za pośrednictwem krajowych, regionalnych i lokalnych organów stworzyły możliwości dla kreatywnych form współpracy i rozwiązywania problemów na szczeblu wspólnotowym poprzez zaproszenia do zgłaszania pomysłów, konkursy oraz, jeśli to możliwe, zapewnienie dostępu do szerokiego zakresu publicznych zasobów cyfrowych i danych publicznych;
- (16) za pośrednictwem krajowych, regionalnych i lokalnych organów rozszerzyły na wszystkie segmenty społeczeństwa korzyści płynące z zastąpienia fizycznych procedur administracyjnych wnioskami i usługami internetowymi prowadzącymi do poprawy efektywności energetycznej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

NINIEJSZYM WZYWA państwa członkowskie
do informowania Komisji o działaniach podjętych w odpowiedzi na niniejsze zalecenie w ciągu 12 miesięcy
od jego publikacji, i co roku po tej dacie.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 października 2009 r.

W imieniu Komisji
Viviane REDING
Członek Komisji
